

From: hj.lassen@mail.dk
Sent: 5 October 2020 08:10 (UTC +02)
To: STPS Sundhedsjura enhedspostkasse
Subject: bemærkninger til udkast til vejledning om ikke-terapeutisk omskæring af drenge

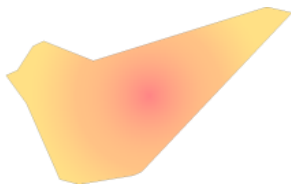
Vedlagt bemærkninger til Styrelsens udkast til vejledning om omskæring.

Venlig hilsen

Hans Jørgen Lassen

mag.art. & cand.jur.

Ageren 5, Anholt

Hans Jørgen Lassen, mag.art. & cand.jur.

Ageren 5 • 8592 Anholt

e-mail: hj.lassen@mail.dk

5. oktober 2020

Styrelsen for Patientsikkerhed
Islands Brygge 67
2300 København S

Høringssvar – bemærkninger til

Udkast til vejledning om ikke-terapeutisk omskæring af drenge

At en sundhedsmyndighed vejleder om en procedure, *ikke-terapeutisk omskæring*, som slet og ret går ud på at anrette *skade* på et før indgrebet sundt og rask barn – er jo *bi-zart*, for at sige det mildt!

Den lille dreng fejler intet som helst, ikke det fjerneste. Hans tissemand er, som en tissemand fra naturens eller om man vil Guds hånd skal være. Ikke desto mindre får han kappet en sund og funktionel, fin og følsom del af sin krop, en del, som aldrig vokser ud igen. Barnet påføres altså en permanent, livsvarig skade.

Og her stiller Styrelsen for Patientsikkerhed beredvilligt op og leverer en vejledning, en vejledning i, hvordan man pådrager små drenge en fysisk skade for livet! Totalt absurd teater! Som flere faglige organisationer da også har nægtet at agere statister i.

Ikke-terapeutisk omskæring strider til en begyndelse mod et ældgammelt, sundt og nærmest selvindlysende lægeetisk princip, kort og klassisk udtrykt: *primum non nocere*.

I nyere tid er lægeetikken blevet kodificeret i bl.a. *Bioetikkonventionen*, som er gældende i dette land:

Artikel 6

Beskyttelse af personer, der mangler evnen til at give samtykke

Stk. 1. I overensstemmelse med artikel 17 og 20 nedenfor må en intervention kun foretages på en person, der mangler evnen til at give samtykke, hvis det er direkte til fordel for denne person.

Det er ikke til direkte sundhedsmæssig fordel for en lille dreng at få destrueret sin forhud, tværtimod, han påføres bevidst en direkte, fysisk skade.

Til et indgreb af denne karakter vil Styrelsen udsende en vejledning, en vejledning i overtrædelse af Bioetikkonventionen!

Også *Sundhedsloven* kommer Styrelsen i konflikt med ved dette sit vejledningsprojekt.

§ 1. Sundhedsvæsenet har til formål at fremme befolkningens sundhed samt at forebygge og behandle sygdom, lidelse og funktionsbegrænsning for den enkelte.

Det kan efter denne formulering aldrig nogen sinde være eller blive en opgave for danske læger at skære sunde og raske dele af kroppen på små drenge – og dermed heller ikke for Styrelsen at udarbejde en vejledning i samme. Noget sådant ligger efter loven uden for sundhedsvæsenets rammer.

§ 2. Loven fastsætter kravene til sundhedsvæsenet med henblik på at sikre respekt for det enkelte menneske, dets integritet og selvbestemmelse ...

Barnets fysiske integritet, og antagelig også den psykiske, krænkes i alvorlig grad ved omskæring. Og respekt for barnet? Eller selvbestemmelse? Med sin vejledning lader Styrelsen fuldstændig og aldeles hånt om Sundhedslovens § 2.

Styrelsen henholder sig selv til *Autorisationsloven*:

§ 17. En autoriseret sundhedsperson er under udøvelsen af sin virksomhed forpligtet til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed ...

Omhu og samvittighedsfuldhed indebærer i hvert fald som minimum, at en læge ikke skærer sunde og raske dele af små børn, heller ikke efter forældrenes ønske og for godt-befindende: *primum non nocere*. En vejledning gør her hverken fra eller til og kan under ingen omstændigheder legitimere religiøst begrundede afskæringer af kropsdele, hvilket jo er det egentlige formål med vejledningen, et politisk, ikke sundhedsmæssigt eller -fagligt formål.

Alt i alt og summa summarum:

Den er jo bimplende gal med denne her vejledning, fuldstændig afsporet. *Patientsikkerhed*???. Dette projekt skulle Styrelsen aldrig have stillet op til.

Men jeg skal da gerne være behjælpelig i nøden og tilbyde en alternativ vejledning, som i modsætning til Styrelsens er i overensstemmelse med sundhedslovgivningen og dertil mere enkel og klar, se bilag 1.

Venlig hilsen

Vejledning om omskæring af drenge

Ifølge § 17 i autorisationsloven er læger under udøvelsen af deres virksomhed forpligtet til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed. Vejledningen præciserer, at dette indebærer overholdelse af bioetikkonventionens art. 6, stk. 1, hvorefter et indgreb på mindreårige kun må foretages, hvis dette er påkrævet af hensyn til barnets helbred.

Hvem må foretage omskæring

Omskæring af drenge er efter Sundhedsstyrelsens opfattelse et operativt indgreb i autorisationslovens forstand, og dermed forbeholdt læger.

Indikation og samtykke

Omskæring af drenge under 18 år må kun udføres, hvis der foreligger en lidelse, som ikke kan afhjælpes med mindre invasive metoder.

Det er lægens ansvar at sikre, at det fornødne samtykke til behandlingen foreligger på skrift.

Det er også lægens ansvar at sikre, at der forinden indgrebet er givet en fyldestgørende og forståelig information om indgrebet. Informationen skal være skriftlig og indeholde oplysning om:

- hvordan indgrebet udføres,
- smerter ved indgrebet og smertelindring,
- behov for pleje, herunder hygiejniske forholdsregler, og smertelindring efter indgrebet og
- risici for komplikationer og bivirkninger.

Journalføring

Lægen skal føre journal om indgrebet. Det skal fremgå af journalen, at patienten er informeret og har samtykket til indgrebet.

Hygiejne

Lægen skal sikre sig, at almindelig god faglig standard vedr. kirurgisk hygiejne overholdes, herunder at operationsområdet vaskes sterilt, afdækkes og at der anvendes sterile instrumenter. Det vil være manglende omhu fra lægens side, hvis indgrebet foretages i private hjem, hvor der er en øget infektionsrisiko.

Smertelindring

Lægen skal sikre sig, at alle børn er smertedækket effektivt under indgrebet og i den postoperative periode. Der skal ved valg af smertelindring tages hensyn til barnets alder, modenhedsgrad og øvrige medicinske forhold. Den smertelindring, der vælges, skal desuden være så god som mulig med så lille risiko for bivirkninger og komplikationer som muligt.

Operationsteknik

Omskæring af drenge kan udføres på flere måder. Lægen skal følge den faglige udvikling på området og sikre sig, at han har de nødvendige forudsætninger for både indgrebet og smertelindringen.

Ophævelse

Vejledningen erstatter Sundhedsstyrelsens vejledning om omskæring af drenge VEJ 9199 af 2. april 2014.

Ikrafttrædelse

Vejledningen træder i kraft den 1. april 2021.

From: hj.lassen@mail.dk
Sent: 29 September 2020 11:15 (UTC +02)
To: STPS Sundhedsjura enhedspostkasse
Subject: SV: Høring over udkast til vejledning om ikke-terapeutisk omskæring af drenge

Jeg har yderligere et spørgsmål til jeres udkast.

I har fjernet denne passage fra den tidligere vejledning:

"I det omfang, et barn under 15 år er i stand til at forstå situationen, skal barnet informeres og inddrages i beslutningsprocessen vedr. indgrebet. Barnets tilkendegivelser skal, i det omfang de er aktuelle og relevante, tillægges betydning."

Vil det sige, at efter den nye vejledning kan drenge tvangsomskæres op til 15 år?

Venlig hilsen
Hans Jørgen Lassen
mag.art. & cand.jur.
Anholt

Fra: STPS Sundhedsjura enhedspostkasse <SJUR@stps.dk>
Sendt: 25. september 2020 09:05
Til: Undisclosed recipients:
Emne: Høring over udkast til vejledning om ikke-terapeutisk omskæring af drenge

Til rette vedkommende

Hermed fremsendes høringsudkast af "vejledning om ikke-terapeutisk omskæring af drenge".

Vejledningen er en revideret version af Sundhedsstyrelsens vejledning om omskæring af drenge fra 2014.

-

Vejledningen sendes også i offentlig høring via www.hoeringsportalen.dk.

Eventuelle bemærkninger til vejledningsudkastet bedes fremsendt til Styrelsen for Patientsikkerhed senest den **22. oktober 2020**.

Bemærkninger bedes fremsendt med følgende tekst i emnefeltet: "bemærkninger til udkast til vejledning om ikke-terapeutisk omskæring af drenge" og sendes til mailadressen: sjur@stps.dk

Vedhæftet denne mail er:

- Udkast til vejledning om ikke-terapeutisk omskæring af drenge, 2020
- Høringsbrev
- Høringsliste

Venlig hilsen

Styrelsen for Patientsikkerhed / Danish Patient Safety Authority

STYRELSEN FOR
PATIENTSIKKERHED

Styrelsen for Patientsikkerhed
Islands Brygge 67
2300 København S
T+45 72 28 66 00
stps@stps.dk

From: hj.lassen@mail.dk
Sent: 28 September 2020 09:20 (UTC +02)
To: STPS Sundhedsjura enhedspostkasse
Subject: SV: Høring over udkast til vejledning om ikke-terapeutisk omskæring af drenge

Da jeg står på høringslisten, har jeg fra jer modtaget de relevante aktstykker i forbindelse med udkastet til ny vejledning om drengeomskæring. Tak for det!

Afsnittet om smertelindring og bedøvelse forekommer mig ikke ganske klart, så jeg har til en begyndelse et opklarende spørgsmål.

Jødisk Samfund oplyser, at der ved omskæringer i deres regi anvendes lokalbedøvende creme sammen med Panodil og lidt druesaft/sukkervand (ifølge referat af møde hos Styrelsen 3. oktober 2018). Skal vejledningen forstås sådan, at denne fremgangsmåde ikke kan anses for tilstrækkelig og acceptabel som bedøvelse? Og at Jødisk Samfund følgelig må revidere deres praksis for at være i overensstemmelse med den nye vejledning?

Venlig hilsen
Hans Jørgen Lassen
mag.art. @ cand.jur.
Anholt

From: STPS
Sent: 11 September 2020 10:36 (UTC +02)
To: STPS Sundhedsjura enhedspostkasse
Subject: VS: Omskæring - ny vejledning
Attachments: Vejledning_HJ.pdf

Fra: hj.lassen@mail.dk <hj.lassen@mail.dk>

Sendt: 11. september 2020 09:45

Til: STPS <stps@stps.dk>

Emne: Omskæring - ny vejledning

Jeg forstår, at styrelsen er ved at udarbejde en ny vejledning om omskæring af drenge. Men at arbejdet er stødt på vanskeligheder, da de sundhedsfaglige organisationer ikke ønsker at medvirke under de på forhånd fastlagte forudsætninger.

Vedlagt et bidrag, et udkast.

Venlig hilsen
Hans Jørgen Lassen
mag.art. & cand.jur.
Anholt

Vejledning om omskæring af drenge

Ifølge § 17 i autorisationsloven er læger under udøvelsen af deres virksomhed forpligtet til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed. Vejledningen præciserer, at dette indebærer overholdelse af bioetikkonventionens art. 6, stk. 1, hvorefter et indgreb på mindreårige kun må foretages, hvis dette er påkrævet af hensyn til barnets helbred.

Hvem må foretage omskæring

Omskæring af drenge er efter Sundhedsstyrelsens opfattelse et operativt indgreb i autorisationslovens forstand, og dermed forbeholdt læger.

Indikation og samtykke

Omskæring af drenge under 18 år må kun udføres, hvis der foreligger en lidelse, som ikke kan afhjælpes med mindre invasive metoder.

Det er lægens ansvar at sikre, at det fornødne samtykke til behandlingen foreligger.

Det er også lægens ansvar at sikre, at der forinden indgrebet er givet en fyldestgørende og forståelig information om indgrebet. Informationen skal være skriftlig og indeholde oplysning om:

- hvordan indgrebet udføres,
- smerter ved indgrebet og smertelindring,
- behov for pleje, herunder hygiejniske forholdsregler, og smertelindring efter indgrebet og
- risici for komplikationer og bivirkninger.

Journalføring

Lægen skal føre journal om indgrebet. Det skal fremgå af journalen, at patienten er informeret og har samtykket til indgrebet.

Hygiejne

Lægen skal sikre sig, at almindelig god faglig standard vedr. kirurgisk hygiejne overholdes, herunder at operationsområdet vaskes sterilt, afdækkes og at der anvendes sterile instrumenter. Det vil være manglende omhu fra lægens side, hvis indgrebet foretages under forhold, hvor der er en øget infektionsrisiko.

Smertelindring

Lægen skal sikre sig, at alle børn er smertedækket effektivt under indgrebet og i den postoperative periode. Der skal ved valg af smertelindring tages hensyn til barnets alder, modenhedsgrad og øvrige medicinske forhold. Den smertelindring, der vælges, skal desuden være så god som mulig med så lille risiko for bivirkninger og komplikationer som muligt.

Operationsteknik

Omskæring af drenge kan udføres på flere måder. Lægen skal følge den faglige udvikling på området og sikre sig, at han har de nødvendige forudsætninger for både indgrebet og smertelindringen.

Ophævelse

Vejledningen erstatter Sundhedsstyrelsens vejledning om omskæring af drenge VEJ 9199 af 2. april 2014.

Ikrafttrædelse

Vejledningen træder i kraft den 1. april 2021.

Anholt, den 7. september 2020

Hans Jørgen Lassen